

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

**ІХ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
19 – 20 ЖОВТНЯ 2021 р.**

**«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»**

м. Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ІХ Міжнародної науково-практичної конференції 19-20 жовтня 2021 року. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2021. – 369 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Мельник Ю.М. - д-р екон. наук, професор,
директор ННПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Купріна Н.М. – д.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Савенко І.І. – д.е.н., проф., Іванченкова Л.В. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Неустроєв Ю.Г. – к.е.н., доц.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ ІНКЛЮЗИВНОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ В АГРОПРОДОВОЛЬЧІЙ СФЕРІ

Дідух С.М., д.е.н., доцент

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

Добробут країни у значній мірі обумовлений здатністю до створення та впровадження в ній ефективної системи розвитку на основі рівного та справедливого доступу до ресурсів. Формування на рівні країни та, зокрема, в агропродовольчій сфері інклюзії суспільного добробуту передбачає спільні дії всіх суб'єктів економіки та використання системного підходу. Саме тому для створення системи інклюзивного розвитку необхідно використовувати широкий інструментарій спільного впровадження інклюзивних підходів за провідної ролі агропродовольчих компаній.

Метою даної роботи є визначення та характеристика векторів інклюзивної реконструкції в агропродовольчій сфері, яку ми розуміємо як еволюційну зміну парадигми розвитку на макро-, мезо- та мікрорівнях агропродовольчої сфери із метою забезпечення рівного доступу до ресурсів усіх її суб'єктів та формування інклюзивного середовища на основі принципів суспільного блага.

Відповідно нами запропоновано 15 векторів інклюзивної реконструкції, повноцінне впровадження яких дозволить створити інклюзію суспільного добробуту в агропродовольчій сфері.

У макроконтурі системи інклюзивного розвитку агропродовольчої сфери передбачається формування засад та економічних передумов впровадження суспільної інклюзії на рівні країни завдяки реалізації п'яти векторів інклюзивної реконструкції:

1.1. Світоглядна перебудова – впровадження світоглядного наративу інклюзивного розвитку на всіх рівнях.

1.2. Реконструкція інституційного середовища – удосконалення інституційних механізмів діяльності суб'єктів агропродовольчого комплексу, а саме: детінізація, впровадження інклюзивного ринку землі, обмеження монокультурності.

1.3. Реіндустріалізація – створення виробничих потужностей з більш глибокої переробки сировини та переходу до виробництва й експорту продукції з більшою доданою вартістю.

1.4. Агропродовольча інфраструктура інклюзивного розвитку – розбудова інфраструктури агропродовольчої сфери на засадах інклюзивності.

1.5. Інклюзивний ринок праці – формування ефективних інституціональних механізмів підвищення загального рівня зайнятості та зменшення безробіття.

У мезоконтурі запропонованої системи інклюзивного розвитку передбачено шість векторів інклюзивної реконструкції, спільною рисою яких є необхідність ефективної взаємодії на регіональному рівні місцевих громад, ОТГ та агропродовольчих корпорацій, які здійснюють економічну діяльність на цих територіях:

2.1. Інклюзивний розвиток сільських територій – формування суспільної інклюзії на рівні кожного населеного пункту та об'єднаної територіальної громади шляхом реалізації проектів спільного фінансування ОТГ та агрокомпаній.

2.2. Розвиток локальних (крафтових) агропродовольчих бізнесів – створення ефективних локальних переробних підприємств на засадах інклюзивності у випуску конкурентоспроможної екологічної продукції для задоволення потреб внутрішнього та зовнішнього ринку.

2.3. Розвиток кооперації в агропродовольчій сфері – залучення більшої кількості населення до підприємницької діяльності, а також підвищення стійкості дрібних агропродовольчих підприємств завдяки розвитку кооперації в агропродовольчій сфері.

2.4. Впровадження механізмів технологічної та ресурсної інклюзії в АПК – забезпечення вільного перетoku технологічних рішень без порушення законодавства, справедливий доступ до інноваційних рішень та формування комунікативного середовища в аграрній сфері для взаємовигідного трансферу технологій та ресурсів.

2.5. Впровадження механізмів фінансової інклюзії в АПК – забезпечення вчасного та повноцінного доступу до широкого спектру фінансових продуктів і послуг, поширення їхнього використання серед суб'єктів агропродовольчої сфери з метою просування суспільної інклюзії.

2.6. Впровадження інклюзивних бізнес-моделей в АПК – впровадження в соціально-економічну практику таких бізнес-моделей, як соціальне підприємництво, франшиза, аутсорсинг, краудфандинг, імпакт-інвестиції з метою посилення соціальної функції агропродовольчих компаній.

У мікроконтурі системи інклюзивного розвитку життєво важливим є формування інклюзивного середовища в межах агрохолдингів для повноцінного розвитку людського потенціалу співробітників компаній і забезпечення їм належного рівня життя та участі у розподілі результатів діяльності компанії за такими векторами, які не потребують додаткових тлумачень:

3.1. Прогресивні форми мотивації та оплати праці.

3.2. Соціальний та медичний захист працівників.

3.3. Система постійного навчання та самовдосконалення персоналу.

3.4. Забезпечення комфортних умов праці, гендерної, расової рівності.

Таким чином, поетапна та цілеспрямована інклюзивна реконструкція в агропродовольчій сфері можлива на основі узгоджених дій суб'єктів агропродовольчої галузі за запропонованими п'ятнадцятьма векторами, що дозволить сформувати суспільну інклюзію, підвищить рівень добробуту населення та сформує базис для подальшого розвитку всієї агропродовольчої сфери та України в цілому.

Література

1. Дідух С.М. Інклюзивний розвиток агропродовольчих вертикально-інтегрованих компаній України : монографія. Одеса : Астропринт, 2020. 332 с.

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО САМОВРЯДУВАННЯ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Ніколюк О.В., д.е.н., професор

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса, Україна

В Україні процес децентралізації розпочато 2014 року з прийняттям Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні (01.04.2014), законів України «Про співробітництво територіальних громад» (17.06.2014), «Про добровільне об'єднання територіальних громад» (05.02.2015) та змін до Бюджетного і Податкового кодексів – щодо фінансової децентралізації. Цей процес дозволив сформувати відповідно до положень Європейської хартії місцевого самоврядування значний дієвий і спроможний інститут місцевого самоврядування на базовому рівні – об'єднані територіальні громади (ОТГ) [1].

За 7 років в Україні частково втілений у життя законодавчий базис децентралізації, та цього замало для досягнення кінцевої мети реформи — формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади для створення й підтримки повноцінного життєвого середовища, надання високоякісних і доступних публічних послуг, становлення інститутів прямого народовладдя, узгодження інтересів держави та територіальних громад [2].

Доволі хорошу динаміку показав процес формування ОТГ в Одеському регіоні. Проте, існує і кілька невирішених проблем, оперативного та стратегічного характеру, які будуть перепонами при подальшій реалізації реформи децентралізації та Стратегії розвитку Одеського регіону. Зокрема, серед таких проблемних питань, можна відзначити:

- Грищенко А.В., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
**СТАТИСТИЧНО-АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД СТАНУ РИНКУ ПРАЦІ
 ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ**
104. Коробкіна О.В., викладач-методист ВСП «Одеський технічний фаховий
 коледж ОНАХТ»; Патлаченко Л.А., начальник управління збирання даних 339
 вибіркових обстежень населення Головного управління статистики в Одеській
 області; Копайгородська Т.Г., викладач-методист ВСП «Одеський технічний
 фаховий коледж ОНАХТ». м. Одеса, Україна
**ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ СИСТЕМИ НАДАННЯ
 АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ**
105. Ніколюк О. В., д.е.н., професор; Левчук Ю.С., старший викладач; 342
 Кирилова В.П., магістр спец. «Публічне управління та адміністрування»,
 ОНАХТ, м. Одеса, Україна
СТРАТЕГІЧНІ ВЕКТОРИ ІНКЛЮЗИВНОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ В
106. АГРОПРОДОВОЛЬЧІЙ СФЕРІ 345
 Дідух С.М., д.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса, Україна
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОГО САМОВРЯДУВАННЯ
107. ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД 347
 Ніколюк О. В., д.е.н., професор, ОНАХТ, м. Одеса
**ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ
 ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ**
108. Меліх О.О., д.е.н., професор; Шепелева О.В., аспірантка; Іванченков В.С., 350
 к.е.н., доцент; Меліх Т.Г., к.е.н., викладач, ОНАХТ, м. Одеса
**ОЦЕНКА ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСКОЙ АКТИВНОСТИ МОЛОДЕЖИ:
 РЕГИОНАЛЬНЫЙ КОНТЕКСТ**
109. Andrei Tsimayeu, Uniwersytet Szczeciński, Poland; 352
 Vasili Kulakou, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Poland
**СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО СИСТЕМИ
 УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В ГАЛУЗІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я**
110. Шмагіна В.В., к.е.н., доцент; Масленников О. Є., бакалавр; Гладуніна К. Ю., 355
 бакалавр. Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, м. Одеса,
 Україна